

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 32. Mortuis resuscitatis non creditur. Miscellanea de Morte.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

§. XXX.

Planctus de morte aliena, charorum.

Mortuò Jacob in Ægypto filii ejus solos septem dies in lacrymis posuerunt. Gen. 50. 10. Ægyptii autem septuaginta dies v. 3. Cur minora doloris indicia dederunt filii, quàm externi? quia non putabant filii Jacob parentem sibi obiisse, qui ad Deum abiisset, & credebant resurrectionem. Mendoza in 1. Reg. 1. annot. 10. sect. 4.

Solvamus bono principi stipendiaris lacrymas; quia ille nobis solvit etiam mortis suæ stipendium. Omnes non tanquam Imperatorem sibi, sed tanquam parentem publicum, obiisse, domesticò fletu doloris illacrymant, suæque omnes funera dolent. Ast Ecclesia pignus suum; & lacrymæ ejus in maxillis ejus. Quid sit maxilla, audi: qui te percusserit in maxillam, præbe ei & alteram. Luc. 6. 29. eò quòd in dolore sit patiens, ut pœniteat verberantem. Percussa eras in maxilla tua Ecclesia, cum amitteres Gratianum: præbuiisti & alteram; quando tibi Valentinianus ereptus est. S. Ambros. orat. fun. de obitu Valentiniani Imp.

Quò dolore contenebratum est cor meum, & quidquid aspicebam, mors erat: & erat mihi patria supplicium; & paterna domus mera infelicitas; & quidquid cum illo communicavorem, sinè illò in cruciatum immanem vertebatur. Expectabant eum undique oculi mei, & non dabatur mihi; & oderam omnia; quia non haberent eum. S. August. Conf. 1. 4. c. 4. mortem amici cujusdam sibi charissimi deplorans.

Subtractò illò (Gerardo fratre suò) simul & cor meum dereliquit me. Scitis ò filii, quàm justus sit dolor meus; quàm dolenda plaga mea! quò mihi avulsus es? quò mihi raptus è manibus homo unanims, homo secundum cor meum? amavimus nos in vita; quomodo in morte sumus separati? amarissima separatio; & quam non posset omnino efficere, nisi mors. Tecum omnes pariter abière deliciae, & lætitiæ meæ. Quid effecerit mutuus amor in sibi præsentibus; horror indicat separationis, & dolor de invicem separatis. S. Bernardus l. 26.

Lugeat virginitas, lamentetur viduitas, ploret orbitas; cognoscant, quid habuerint, postquam habere desierunt. In tot millibus, qui simul aderant, nullus erat oculus, qui terram lacrymarum guttulis non irrigaret. S. Gregor. Nyls. orat. in funerè Placillæ Imp.

§. XXXI.

Solatia ob charorum mortem.

Si diligeres me, gauderes utiq; quia vado ad Patrem. Joan. 14. 28. Docens, & ostendens; eum chari, quos diligimus, de sæculo exeunt, gaudendum potius, quàm dolendum. S. Cyprianus de mortalitate.

Cur impatienter feras, subductum interim, quem credis reversurum? profectio est, quam putas mortem: non est lugendus, qui antecedit,

sed planè desiderandus. Christum lædimus, cum evocatos quosque ab illo, quasi miserandos, non æquanimitè accipimus. Si patientiæ incubabo, non dolebo. Tertull. l. de patientia.

Desiderandus est tibi quasi absens, non quasi mortuus; ut illum expectare, non amisisse, videaris. S. Hieron. ep. 3. ad Heliodorum.

S. Melania, nostri temporis inter Christianos vera nobilitas, calente adhuc mariti corpusculò, & necdum humatò, duos simul perdidit filios. Rem sum dicturus incredibilem; sed, teste Christo, non falsam. Quis illam tunc non putaret more lymphaticò, sparsis crinibus, veste conscissà, lacerum pectus invadere? lacrymæ gutta non fluxit; stetit immobilis, & ad pedes advoluta Christi, quasi ipsum teneret, arrisit: expeditiùs, inquit, tibi servitura sum Domine, quia tantò me onere liberasti. S. Hieron. ep. 25. ad Paulam super obitu Blasilæ filia.

Sursum sit cor, & sicci erunt oculi. S. August. ep. 248. consolans Sapidam virginem super morte fratris.

Quid de Matre Machabæorum loquar? quæ spectabat læta filiorum, quot funera, tot trophæa; & morientium vocibus, tanquam psallentium cantibus, delectabatur: pulcherrimam ventris sui cytharam in filiis cernens, & pietatis harmoniam, omni lyrae numero dulciorem. S. Ambros. offic. 1. 1. c. 41.

Deduximus, fratres dilectissimi, hostiam meam, hostiam incontaminatam, hostiam Deo placentem, Dominum, & fratrem meum, Satyrum-nihil quidem habui in rebus humanis tantò fratre pretiosius, nihil amabilius, nihil charius. Sed præstant privatis publica. Ipsi quoque si quis sententiam sciscitaretur; mallet occidi pro aliis, quàm sibi vivere. Lætantum est magis, quòd talem fratrem habuerim; quàm dolendum, quòd fratrem amiserim: illud enim munus, hoc debitum est. Nunquam totus in me fui; sed in altero nostri pars major amborum: uterque autem eramus in Christo. Larus meum tuò latere sepiebas; charitate ut frater, curà ut pater, sollicitudine ut senior, reverentià ut junior. Ita in unius necessitudinis gradu complurium mihi necessitudinum officia impendebas; ut in te non unum, sed plures amissos requiram. Id. orat. de excessu fratris Satyri.

§. XXXII.

Mortuis resuscitatis non creditur.

Mitte Lazarum. Luc. 16. 24. Hoc dives de votis omnium loquitur mundanorum: omnes enim susurrare consuevimus: ò si quis veniret ex mortuis; & quòd ibi agitur, referret hinc; omnes crederent ei. Sed perfidiæ, non ignorantia est, quòd sic loquamur. S. Chrysol. l. 66. S. Chrysol. quæcunq; dicunt Scripturæ, dicit Dominus. Unde, etsi resurgat mortuus, etsi cœlit us descenderit Angelus, omnibus magis sunt dignæ fidei Scripturæ: nam Angelorum Dominus vivorum, & mortuorum, eas instituit. Si autè hoc sciret, quòd mortui resurgentes prodesse viventibus non hoc omisit;

fisset; qui pro utilitate nostra singula quoque tractat. Samuel Saulem, Lazarus resuscitatus Judæos, admonens nihil profecit.

Neque si quis ex mortuis resurrexerit, credent. Luc. 16. 31. Unde Judæi, Lazarò fratre Marthæ resuscitatio, non crediderunt; sed mortem inferre voluerunt. Mortuis quoque, qui cum Christo resurrexerunt, & multis in sancta civitate apparuerunt, non crediderunt Judæi. Id. hic.

Si Moysen, & Prophetas non audiunt &c. Ib. Quis ex mortuis veniens melius posset dissuadere peccata, & homines ad meliora convertere; quam Mosâica lex, quam Scriptura Prophetarum, quam ipsa veritas, quæ humanis mentibus interlucet? Quis ex mortuis apertior alterius sæculi bona, vel mala, prædicere? quis ad penitentiam cautior imitator, quam ipse Christus factus inter mortuos liber. Pf. 87. 6. qui verè Infernum novit, & cælum. Porrò, si ad mortuum correctionem Evangelio Christi non creditur; desperandum est, cui alteri melius credatur. Quærere hominem ex mortuis, ut nobis, quid sit post hanc vitam, annuntiet; qui monest ad virtutes, qui retrahat à peccatis; subterfugia sunt, excusationes sunt: causatio est veritatis, dubium est in fide; nolle simpliciter servare promissa, nolle à criminibus explicari. Ac per hoc, si Christo, & Apostolis, non creditur; neque si surrexissent centum millia mortuorum. Nam si angelica virtutes evangelizarent, si Spiritus immundi in linguis humanis prædicarent, si omnes mortui revocarentur ad vitam, cum scientia, & potestate, loquendi: si ostenderentur

oculis humanis bona superna; si possemus, ut sunt, tormenta. & loca tartarea, mente, seu corporaliter intueri: etiam ad hæc omnia plus est Christus, cui præ omnibus est adhibenda fides. Simon Cass. l. 6. c. 12.

Lazarus erat unus ex discumbentibus. Joan. 12. 2. Secundùm Augustinum, in illa cœna interrogatus Lazarus à convivantibus, de statu animarum post mortem, de pœnis Inferni, de expectatione justorum; omnia per ordinem diligenter narravit. Dionys. Carthuf. hic.

Petrus triennalis mortuus, à S. Stanislao Ep. Cracoviensi suscitatus; ut testimonium coram Boleslao rege exhiberet, sibi ab eo venditum esse agrum: eò perhibito, cum multi eum interrogarent de rebus alterius sæculi; nihil, nisi hoc respondit: habetis Moysen, & Prophetas; non ad evangelizandum, sed ad testificandum, missus sum. Ità Breviarium Polon. 13. Maij.

Miscellanea.

Mittens occidit omnes pueros. Matth. 2. 16. Theophylactus in c. 9. Joan: quòd saepe vides pueros mori; scias, quòd Deus propter misericordiam præcipiat illorum vitam, ut ne, cum supervixerint, deteriores fiant; & in malum suarum animarum, & aliorum multorum, vivant.

Somnus est speculum mortis, finis omnium quæstionum. Tertull. l. de anima.

Mors est desperationis Domina, incredulitatis mater, germana corruptionis, Inferni patrens, diaboli conjunx, omnium malorum regina. S. Chrysol. f. 118.

TITULUS XXIII. MORS CHRISTI DOMINI.

§. I.

Figure, & imagines.

Immisit Dominus Deus sporem in Adam. Gen. 2. 21. Id est, Deus Pater somnum mortis in Christo. Et dicitur mors Christi sopor, propter celeritatem, & facilitatem, resurgendi; & voluntatem moriendi. Hugo Card. hic.

Requiescens accubisti ut leo. Decumbens dormies ut leo. Gen. 49. 9. quemadmodum enim leo dormiens terribilis est, sic mors Domini formidabilis fuit & morti, & diabolo. B. Theodoretus q. 109.

Quo mortuo filii Israel creverunt. Ex. 1. 6. 7. Donec viveret Joseph, non refertur, quòd multiplicati fuerint filii Israel. Antequam moreretur noster Joseph; ille, qui distractus est triginta argenteis ab uno ex fratribus Juda, valde pauci erant filii Israel: cum verò pro omnibus gustavit mortem, multiplicatus est Fidei populus. Origen. hom. 1. hic. Quid est hoc? donec viveret Joseph, non referuntur crevisse filii Israel; sed, posteaquam mortuus est, sic germinasse dicuntur &c. Sed hæc in illo Joseph figurata sunt; in nostro autem Joseph, id est, Domino Christo, in veritate com-

pleta sunt. Prius enim, quàm morerentur, id est, quàm crucifigeretur, Joseph noster, pauci in eum crediderunt: posteaquam autem mortuus est, & resurrexit, in universo Mundo multiplicati sunt, & creverunt Israelitæ, id est, populi Christiani. Sic & ipse Dominus in Evangelio dixit. Joan. 12. 24. *nisi granum frumenti mortuum fuerit, ipsum solum manet &c.* Postea enim quàm in Passione pretiosum granum frumenti mortuum est, & sepulcrum, per univèrsam Mundum de uno illo grano messis Ecclesiæ pullulavit. S. August. s. 1. D. 3. Quadr.

Deorsum ad pedes ejusdem tunica per circuitum quasi mala Punica facies mixtis in medio tintinabulis. Ex. 28. 33. Qui sunt fines tunicae Sacerdotalis, nisi extrema vitæ Domini nostri? quæ sunt mala Punica valde rubentia; nisi ejus, quæ majorem nemo habuit, charitatis opera. Hæc utique mala sinibus suæ tunicae appendit: quia, *cum dilexisset suos, qui erant in Mundo, in finem dilexit eos;* scilicet suam pro amicis suis animam ponendo. Tintinabula autem clarissima sunt dilectionis ejus verba; quibus eos in prædicta cœna instituit, & deinceps pro iis Patrem rogavit. Rupertus l. 13. in Joan.

T 2

Oritur